

IL-FRAWLI TA' S. GWANN

(Leggenda għat-tfal ta' GUZE' GALEA)

GUNJU xahar li jhenni qalb il-bdiewa. L-art tishon, l-egħlejjal jilħqu, ir-raba' jrodd u l-uēn ġibdew jingabru. Gonna u ghelieqi wara r-raqda tax-xitwa, wara l-qawma tar-rebbiegħha, donnhom jisseddqu u jissebbhu bil-ġid u bil-ghana għat-twetija tal-bniedem. Il-ħolqien f'dan ix-xahar donnu jitqanqal u jfur f'barka ta' riżq u hena.

It-tfal tar-raba' jitheggū bil-ħarara u qalbhom timtela bit-tama: tħama ta' ġid, ta' barka, ta' sliem. Imqanqlin minn mewġa ta' ferħ li taħkem fuq il-ħolqien, dawk ulied ir-raba' jiniddu għonqhom aktar bil-qalb biex jaħdmu l-art hanina u jiġibru dak li Alla jogħġibu jibgħat.

Fix-xahar shajjen ta' Gunju l-hidwi jhoss aktar qawwija r-rabta li tgħaqqu ma' l-art ommi hanina li ttih il-ġħixien u jbierek il-hidma u l-ġħaraq u t-tbatija li jgħarrab biex jgħaddiha 'i quddiem. Dik il-ħamrija li fix-xitwa kienet imċafalsa u kollha tajjn, issa tħibidel fi trab niexef, shun u artab qisu frak tad-deheb li jixrob l-ħamra tas-saqwi bħal ma għarū jixrob l-imbid bnin nhar it-tieġ.

Hdura, frott u saqwi. X'ma tithennix qalb il-bidwi! Kull fejn timrah il-ħarsa jidħru siġar bil-friegħi mil-wijjin taħt it-toqol tal-frrott, wileg imewġu bi qmuu u żara' u oqsina tas-saqwi jħaddru biex ħnejjex. Kull roqgħha hamrija tbaqbaq bil-ħajja u tisseddaq bil-ġid, u fost dak ix-xaba', il-qalb titgħaxxaq, titqanqal u jfur bl-imħabbba lejn il-ħolqien filwaqt li tgħożż u tbierek lill-Hallieg.

Minn hekk ġej li f'Gunju jkollna tkiet festi li nistgħu nqisuhom bħala btajjel tal-biedja: il-festa tal-Qalb ta' Gesù, tifkira għażiżha tan-nar qawwi tal-imħabbba li jheġġeg għalina fil-qalb ta' Min ħalaqna, imħabbba mistura taħt ix-xbieha tal-qarni u tal-ġħeneb, l-Imnarja, wirja tal-ġhelejjal, ġid ir-raba' u hiġi met il-bidwi, San Gwann, festa għal qalb ulied ir-raba' meta fil-ġħaxixa jixegħlu ħejjieg donnhom biex ixandru u jħabbru ma' l-erbat ir-rieħ is-sedqa u s-sliem li jitnissu mill-bżulija u t-tjubija.

F'dak lej-żejt San Gwann, meta s-sema jkun safi u d-dawl ta' qamar qisu star tal-ħarir abjad li jgħatti d-dinja u l-kwiekeb ipetptu bħal għajnejn ta' angli u l-arja fietla li thannen u

sserraħ, il-haddieha tar-raba', mixxutin jistieħu fuq l-andrijet, jilmu kull fejn tinfirex il-harsa ħejjieg ta' nirien jixegħlu u jlebilbu u ma' dwarhom nies jaqbżu u jimirħu, u ilsna tan-nar jinqatgħu mill-ħejjieg u jittajru 'l fuq donnhom biex iwasslu lejn is-sema l-aħbar ta' ferħ u hena li f'dik il-lejla jkunu jsaltnu fuq din l-art.

Għax nhar San Ģwann issir festa kbira fil-ġenna wkoll. Kif smajthom iġħidu, il-bdiewa tal-Bohemja u ta' l-Ungerijs jemmin li l-Madonna tagħmel festa bħala tifkira tat-trobbija ta' Binha Gesù u ta' San Ģwann Battista.

Gesù Bambin u Ģwanni Battista kienu qraba u nieshom kull sena fil-bidu tas-sajf kienu jiltaaqgħu u jmorru għand xulxin biex jifirħu bejniethom, u f'dawn iż-żjajjar tagħhom wara l-ikla ta' nofs in-nhar, dejjem kienu jieħdu t-tfal għal xi dawra qalb il-ġonna jsaħħħru ta' l-Art Imqaddsa. Iż-żgħar kienu jaġħimlu għors kbir, jiġru, jilagħbu, jinbxu lil xulxin u jnaqqru xi frotta, imbagħad kienu jidħlu fil-qasam ta' wieħed bidwi xih, ħabib tagħhom, li kull sena kien jilqaghħhom b'idejħ miftuħa. Fil-qasam ta' dak ix-xwejjah twajjeb kien hemm ħarga frawli li kienet thawlet fis-sena li twieled Gesù f'Betlem u damet għal tlieta u tletin sena dejjem traqqad u xxettel, u għal Ĝunju dawk ix-xtieli żgħar kienu jroddu għaxxa ta' wiċċe frawli ċkejkna, xotta u hamra qisha rubini, tfuħ bħall-klin, tinħall fuq l-ilsien, tiffriska l-ħalq u ttieghem bnina u ġelwa li tgħaxxi.

Il-Bambin u Ģwanni u t-tfal l-oħra bħal ferħ naħal kienu jduru mal-frawli, jiġbru, ilaqqtu, jiekklu, iisfirħu u jidħku, u f'dik id-dahka ġelwa tat-tfajjal. Gesù kienet tqanqal f'dak il-qasam u f'dawk l-inħawi tferfira ta' barka u ta' sliem. Meta jaraw lil uliedhom jitiegħi fuq ferreħin, ix-xwejjah Gużeppi u l-gharusa tiegħi Marija, Sant'Anna u San Ģwakkin, u l-ħbieb u l-qraba tagħhom kollha, kienu jhossu qalbhom trid ittir bil-hena u minn għajnejhom iġelben id-dimugħ ta' ferħ.

Dik ir-rokna frawli nteimmet nhar ta' Gimġha mal-mewt ta' Gesù, imma l-Madonna bħala tifkira ta' dawk iż-żmenijiet ġelwin, baqgħet kull sena, nhar San Ģwann, tiġibor it-tfal kolħha li jkun hemm fil-ġonna u teħodhom fi ġnien is-sema, ġnien inżewwaq b'ward ta' lwien il-qawsalla, imkenni minn siġarr dejjem jħaddru u mgħobbijin bi frott il-manna u mssoqqi min-nixxigħat ta' l-ilma tal-ħajja.

Wara li ddawwarhom dak il-ġnien kollu, il-Madonna tkallix

t-tfal jilaghbū ma' l-Anġli u terħilhom jaqbżu u jiġru kemm iridu, imbagħad dik l-Omm l-aktar hanina tiġbor il-frawli mill-ġnien u tqassmu lil dawk il-ħafna tfal ixxurtjati.

U dak in-nhar l-ommijiet ta' din l-art, li jkunu mitulhom uliedhom żgħar, jiftakru f'dawk uliedhom li marrulhom il-ġenna u qalbhom tingħasar mhux bin-niket tal-firda iżda bil-ħlewwa għax jafu li f'dak il-jum dawk l-għeżeż tagħhom joħorġu għall-frawli ma' Omm Gesù.

Dawk l-ommijiet imnikktin iżda mfarrġin nhar San Ĝwann ma' jduqux frawli għax jibzgħu li jekk huma jieklu l-frawli, il-Madonna ma jkollhiex biex tqassam lil kulħadd, u meta tasal għal-uliedhom tgħidilhom : "Jaħasra, ċkejknin tiegħi, qajla baqagħli frawli għalikom, għax ommikom, hemm isfel, kielet sehemkom !"